Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

5. september 2019*

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 2002/22/EÜ – Universaalteenus ning kasutajate õigused elektroonilise side võrkude ja teenuste puhul – Artikli 26 lõige 5 – Euroopa ühtne hädaabinumber – Teabe avaldamine helistaja asukoha kohta

Kohtuasjas C-417/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Vilniaus apygardos administracinis teismase (Vilniuse halduskohus, Leedu) 21. juuni 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 26. juunil 2018, menetluses

AW,

BV,

CU,

DT

versus

Lietuvos valstybė, keda esindavad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Bendrasis pagalbos centras ja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin ja N. Piçarra,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: osakonna juhataja M. Aleksejev,

arvestades kirjalikku menetlust ja 2. mai 2019. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– AW, BV, CU ja DT, esindaja: L. Šaltinytė, keda abistas *advokatas* L. Žalnieriūnas,

– Leedu valitsus, esindajad: R. Dzikovič, K. Dieninis ja R. Krasuckaitė,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. Braun, S. L. Kalėda, L. Nicolae ja A. Steiblytė,

* Kohtumenetluse keel: leedu.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv) (EÜT 2002, L 108, lk 51; ELT eriväljaanne 13/29, lk 367), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/136/EÜ (ELT 2009, L 337, lk 11) (edaspidi „direktiiv 2002/22“), artiklit 26.

2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille pooled on AW, BV, CU ja DT (edaspidi „AW jt“) ning Lietuvos valstybė (Leedu riik), keda esindavad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (sideamet), Bendrasis pagalbos centras (häirekeskus) ja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (Leedu Vabariigi siseministeerium), ning mis puudutab AW, BV, CU ja DT nõuet kahju hüvitamiseks.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2002/22

3 Direktiivi 2002/22 põhjenduses 36 on märgitud:

„On oluline, et kasutajad saaksid helistada Euroopa ühisel hädaabinumbril 112 ja kõigil siseriiklikel hädaabinumbritel tasuta kõigilt telefonidelt, kaasa arvatud üldkasutatavad taksofonid, kasutamata mingeid maksevahendeid. […] Hädaabiteenistustele antud võimalus teha kindlaks helistaja asukoht suurendab hädaabinumbri 112 kasutajate kaitset ja julgeolekut, ja kuivõrd see on tehniliselt teostatav, aitab hädaabiteenistustel täita oma tööülesandeid tingimusel, et on tagatud kõnede ja nendega seotud andmete edastamine asjaomastele hädaabiteenistustele. […]“.

4 Direktiivi artiklis 26 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid tagavad, et kõigil lõikes 2 osutatud teenuste lõppkasutajatel, sealhulgas üldkasutatavate taksofonide kasutajatel, on võimalik tasuta ja ühtegi makseviisi kasutamata helistada hädaabiteenistustele, kasutades Euroopa ühtset hädaabinumbrit 112 ja kõiki liikmesriikide määratud riigisiseseid hädaabinumbreid.

2. Liikmesriigid tagavad, konsulteerides riikide reguleerivate asutuste, hädaabiteenistuste ja teenuseosutajatega, et riigi telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbri(te) abil riigisiseste kõnede algatamiseks lõppkasutajatele elektroonilist sideteenust osutavad ettevõtjad tagaksid juurdepääsu hädaabiteenustele.

3. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 saabunud kõnedele vastatakse nõuetekohaselt ja need edastatakse riiklikule hädaabiorganisatsioonile kõige kohasemal viisil. Sellistele kõnedele vastatakse ja need edastatakse vähemalt sama kiiresti ja tõhusalt, kui seda tehakse riigisisese hädaabinumbri või riigisiseste hädaabinumbrite puhul, kui need on jätkuvalt kasutusel.

[…]

5. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased ettevõtjad avaldavad tasuta teabe helistaja asukoha kohta hädaabikõnesid käsitlevale asutusele niipea, kui kõne jõuab sellesse asutusse. See kehtib kõigi Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 saabunud kõnede puhul. Liikmesriigid võivad seda kohustust laiendada nii, et see hõlmaks riigisisestel hädaabinumbritel tehtud kõnesid. Pädevad reguleerivad asutused kehtestavad helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid.

[…]“.

Direktiiv 2009/136

5 Direktiivi 2009/136 põhjenduses 39 on märgitud:

„Lõppkasutajatel peaks olema kõikide häälkõne algatamist võimaldavate telefoniteenuste puhul võimalik helistada hädaabiteenistustele riigi telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbri(te) abil. […] Kodanike kaitse parandamiseks tuleks tugevdada kohustust teha kindlaks helistaja asukoht. Eelkõige peaksid ettevõtjad tegema helistaja asukoha teabe hädaabiteenistustele kättesaadavaks kohe, kui kõne jõuab nimetatud teenistusse, sõltumata kasutatavast tehnoloogiast. […]“.

Leedu õigus

Leedu Vabariigi seadus nr IX-2135 elektroonilise side kohta

6 Leedu Vabariigi 15. aprilli 2004. aasta seaduse nr IX-2135 elektroonilise side kohta (Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas nº IX-2135) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni artikli 34 lõikes 10 oli sätestatud:

„Kõik üldkasutatavate elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujad peavad sideameti kehtestatud korras ja tingimustel tagama oma abonentidele ja/või üldkasutatavate elektroonilise side teenuste kasutajatele, k.a üldkasutatavate taksofonide kasutajad ning puudega abonendid ja/või kasutajad, tasuta juurdepääsu hädaabi andvate asutuste teenustele.“

7 Selle seaduse artikli 68 lõige 2 oli sõnastatud järgmiselt:

„Üldkasutatavate elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujad edastavad tasuta ja ilma asjaomaselt abonendilt või elektroonilise side teenuse konkreetselt kasutajalt nõusolekut küsimata häirekeskusele teabe hädaabikõne tegemise asukoha (ja andmeliikluse) kohta. Hädaabikõne asukohateave tuleb tasuta edastada niipea, kui häirekeskus hädaabikõnele vastab. Häirekeskuse ülesanne on esitada sideametile ettepanekud helistaja asukohateabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumide kohta. Sideamet peab häirekeskuse ettepanekute alusel kehtestama helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid. Kulud, mis üldkasutatavate elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujatele tekivad seoses sellise riistvara (ja sellega seotud tarkvara) hankimisega, paigaldamisega (kohandamisega), uuendamisega ja hooldamisega, mis ei ole vajalik pakkuja majandustegevuseks, vaid asukohateabe (koos andmeliiklusandmetega) edastamiseks häirekeskusele, tuleb neile valitsuse kehtestatud korras riigieelarvest hüvitada. Muid käesoleva lõike sätteid täidetakse vastavalt käesoleva seaduse artikli 34 lõikes 10 ette nähtud korrale ja tingimustele.“

Hädaabiteenuste kasutamise kord

8 Sideameti juhataja 7. novembri 2011. aasta otsuses nr 1V-1087 määrati kindlaks, millistel tingimustel saavad abonendid ja kasutajad kasutada ametiasutuste tagatud hädaabiteenuseid (edaspidi „hädaabiteenuse kasutamise kord“).

9 Selle korra punktis 4.5.4.1 on ette nähtud, et mobiilsidevõrkude operaatorid edastavad asukohateabe (sektori) tugijaama täpsusega (*Cell-ID*). Selle kohta rõhutab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et selles korras ei ole määratletud minimaalset täpsust, millega tugijaamad peavad asukoha edastama ega tugijaamade paigutuse tihedust.

10 Hädaabiteenuste kasutamise korra punkti 4.5.4.2 järgi tuleb 95% kogu avaldatavast asukohateabest anda 20 sekundi jooksul alates häirekeskuse serveriga ühenduse loomise hetkest või hetkest, mil häirekeskus saadab mobiilsidevõrgu operaatorile ja/või mobiilsideteenuste osutajale päringu.

11 Hädaabiteenuste kasutamise korra punktis 4.5.4.3 on sätestatud, et mobiilsidevõrgu operaatori poolt kasutatav asukohateabe avaldamise süsteem peab olema täies ulatuses dubleeritud ning kasutusvalmis aasta jooksul vähemalt 97% ajast.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

12 AW jt on kuriteo ohvriks langenud 17-aastase tütarlapse ES-i lähisugulased. Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub, et 21. septembril 2013 kella 6 paiku hommikul pandi Panevėžyse (Leedu) eeslinnas toime järgmine tegu: ES rööviti, vägistati ja põletati elusalt auto pagasiruumis. Pagasiruumi suletuna õnnestus ES-il helistada abi saamiseks mobiiltelefoniga kümmekond korda Leedu hädaabikõnede vastuvõtukeskusesse Euroopa ühtsel hädaabinumbril 112 (edaspidi „number 112“). Hädaabikõnede vastuvõtukeskuse seadmed ei näidanud aga kasutatud mobiiltelefoni numbrit, mistõttu ei õnnestunud keskuse töötajatel tema asukohta kindlaks teha. Võimalik ei ole tuvastada, kas ESi kasutatud telefonis oli SIM-kaart, ega ka seda, miks hädaabikõnede vastuvõtukeskus tema numbrit ei näinud.

13 AW jt esitasid eelotsusetaotluse esitanud kohtule kaebuse, milles palusid kohustada Leedu riiki hüvitama mittevaraline kahju, mis tekitati kannatanule ES-ile ja neile endile, kannatanu lähisugulastele. Kaebuses leiavad nad, et Leedu Vabariik ei ole taganud nõuetekohaselt direktiivi 2002/22 artikli 26 lõike 5 praktikas rakendamist. Selle tegevusetuse tulemusena ei olnud võimalik edastada pädevale politseiteenistusele andmeid ESi asukoha kohta, mistõttu ei olnud politseil võimalik teda aidata.

14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib esiteks teada, kas direktiivi 2002/22 artikli 26 lõikes 5 on ette nähtud kohustus edastada teave helistaja asukoha kohta, kui kõne on tehtud seadmest, milles puudub SIM-kaart, ja teiseks, kas sellisel juhul nagu põhikohtuasjas, kus liikmesriigi õigusnormid lubavad helistada numbrile 112 ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt, tuleb teave helistaja asukoha kohta kindlaks määrata vastavalt direktiivi 2002/22 artikli 26 lõikele 5.

15 Kui tuleb asuda seisukohale, et numbrile 112 helistamisel ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt peavad liikmesriigid tagama helistaja asukoha kindlakstegemise, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus ka teada, kas direktiivi 2002/22 artikli 26 lõikes 5 ette nähtud kohustusi arvestades tagavad kohaldamisele kuuluvad Leedu õigusnormid helistaja asukoha piisavalt täpselt kindlakstegemise.

16 Lõpuks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kui peaks selguma, et liikmesriigi pädevad asutused peavad tagama numbrile 112 helistanud isiku asukoha kindlakstegemise ka siis, kui see isik helistab ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt, peab ta käsitlema küsimust, kas selle kohustuse rikkumise asjaomase liikmesriigi poolt ja isikutele tekkinud kahju vahel peab olema otsene põhjuslik seos või kas piisab kaudsest põhjuslikust seosest, kui liikmesriigi õigusnormide või kohtupraktika järgi piisab sellisest põhjuslikust seosest asjaomase liikmesriigi vastutuse tekkimise ühe tingimuse täitmiseks.

17 Neil asjaoludel otsustas Vilniaus apygardos administracinis teismas (Vilniuse halduskohus, Leedu) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 2002/22 […] artikli 26 lõige 5 reguleerib asukohateabe avaldamise kohustust ilma SIM-kaardita mobiilseadmetelt tehtud kõnede puhul?

2. Kas asjaolu, et liikmesriigi õigusnormid lubavad isikutel kõnesid [numbrile 112] teha ilma SIM-kaardita seadmetelt, tähendab, et selliste seadmete asukohateave peab olema kindlaks määratav direktiivi 2002/22 […] artikli 26 lõike 5 alusel?

3. Kas [hädaabiteenuste] kasutamise korra punktis 4.5.4 sätestatud riigisisene õigusnorm, mis näeb muu hulgas ette, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude operaatorid peavad asukohateavet andma (sektori) tugijaama täpsusega ([…] *Cell-ID*), kuid ei määratle minimaalset täpsust (kaugust), millega tugijaamad peavad helistaja asukohta tuvastama, ega tugijaamade paigutuse tihedust (nende vahelist vahemaad), on kooskõlas direktiivi 2002/22 […] artikli 26 lõikega 5, mille kohaselt peavad pädevad reguleerivad asutused kehtestama helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid?

4. Kui Euroopa Kohus vastab esimesele ja/või teisele küsimusele nii, et liikmesriik peab tagama, et asukohateave on kindlaks määratav direktiivi 2002/22 […] artikli 26 lõike 5 alusel, ja/või kolmandale küsimusele nii, et kõnealused riigisisesed õigusnormid on vastuolus direktiivi 2002/22 […] artikli 26 lõikega 5, mille kohaselt peavad pädevad reguleerivad asutused kehtestama helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid, siis kas liikmesriigi kohus peab kahju hüvitamise küsimuse üle otsustades tuvastama otsese põhjusliku seose liidu õiguse rikkumise ja isikutele tekkinud kahju vahel või kas piisab kaudse põhjusliku seose tuvastamisest liidu õiguse rikkumise ja isikutele tekkinud kahju vahel, kui riigisisese õiguse või kohtupraktika kohaselt piisab vastutuse tekkimiseks kaudse põhjusliku seose tuvastamisest?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene ja teine küsimus

18 Esimese ja teise küsimusega, mida tuleb uurida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2002/22 artikli 26 lõiget 5 tuleb tõlgendada nii, et see paneb liikmesriikidele kohustuse tagada, et asjaomased ettevõtjad avaldavad tasuta teabe helistaja asukoha kohta numbrile 112 tehtud hädaabikõnesid käsitlevale asutusele niipea, kui kõne jõuab sellesse asutusse, ja seda ka siis, kui kõne on tehtud ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt.

19 Kõigepealt tuleb märkida, et Euroopa Kohtule esitatud kirjalikes seisukohtades leiab Leedu valitsus, et selline olukord ei kuulu direktiivi 2002/22 artikli 26 lõike 5 kohaldamisalasse, kuid seda reguleerib iga liikmesriigi riigisisene õigus, käesoleval juhul Leedu õigus.

20 Selle kohta piisab kui märkida, et esimese ja teise küsimuse ese on täpsemalt direktiivi 2002/22 artikli 26 lõike 5 kohaldatavus sellises olukorras nagu sellega on tegemist põhikohtuasjas. Järelikult ei palu eelotsusetaotluse esitanud kohus nende küsimustega Euroopa Kohtul tõlgendada Leedu õigust, vaid liidu õigust, nimelt direktiivi 2002/22.

21 Mis puudutab esimest nendest küsimustest, siis direktiivi 2002/22 artikli 26 lõike 5 sõnastusest endast nähtub, et kohustus avaldada teave helistaja asukoha kohta kehtib „kõigi Euroopa ühtsele hädaabinumbrile […] saabunud kõnede“ puhul.

22 Samuti tuleb märkida, et Euroopa Kohus on juba otsustanud, et direktiivi 2002/22 artikli 26 lõike 3 algse redaktsiooni järgi, mis vastab selle direktiivi tänase redaktsiooni sama artikli lõikele 5, pannakse liikmesriikidele tehnilise teostatavuse korral kohustus saavutada tulemus, mis ei piirdu asjakohase õigusliku raamistiku rakendamisega, vaid eeldab, et teave kõigi numbrile 112 helistanute asukoha kohta oleks hädaabiteenistustele tegelikult edastatud (11. septembri 2008. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Leedu, C-274/07, EU:C:2008:497, punkt 40).

23 Seega ei ole võimalik öelda, et ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt numbrile 112 tehtud kõned ei kuulu selle sätte kohaldamisalasse.

24 Järelikult tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et direktiivi 2002/22 artikli 26 lõiget 5 tuleb tõlgendada nii, et see paneb liikmesriikidele tehnilise teostatavuse korral kohustuse tagada, et asjaomased ettevõtjad avaldavad tasuta teabe helistaja asukoha kohta numbrile 112 tehtud hädaabikõnesid käsitlevale asutusele niipea, kui kõne jõuab sellesse asutusse, ja seda ka siis, kui kõne on tehtud ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt.

Kolmas küsimus

25 Kolmanda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt Euroopa Kohtu seisukohta selle kohta, kas riigisisesed õigusnormid, milles on kehtestatud numbrile 112 helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid, on kooskõlas direktiivi 2002/22 artikli 26 lõikega 5.

26 Eelkõige kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus, nagu see nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 9, kas piisab sellest, kui liikmesriik näeb ette, et numbrile 112 helistaja asukoha teave tuleb anda tugijaama täpsusega. Nimelt võiks operaatoritelt nõuda, et edastatud teave sisaldaks, kindlaks määratud minimaalse täpsusega, helistaja kaugust tugijaamast, mille piirkonnast kõne tehakse. Veel rõhutab ta, et kohaldamisele kuuluvates Leedu õigusnormides ei ole ette nähtud tugijaamade paigutuse tihedust ega kindlaks määratud nende maksimaalset kaugust üksteisest.

27 Selle kohta tuleb kõigepealt esile tuua, et kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga on liikmesriigi pädeva kohtu ülesanne kontrollida, kas riigisisene õigusakt on liidu õigusega kooskõlas, ning Euroopa Kohus on ELTL artikli 267 alusel eelotsust tehes ainult pädev andma sellele kohtule kõik liidu õiguse tõlgendamist puudutavad selgitused, mis võimaldavad liikmesriigi kohtul seda kooskõla hinnata (vt selle kohta 1. juuli 2014. aasta kohtuotsus Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, punkt 126).

28 Sellises olukorras tuleb kolmas küsimus ümber sõnastada ja tõdeda, et sellega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2002/22 artikli 26 lõiget 5 tuleb tõlgendada nii, et see annab liikmesriikidele numbrile 112 helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumide kehtestamisel hindamisruumi, võimaldades neil piirduda selle tugijaama tuvastamisega, mille piirkonnast kõne tehti.

29 Nagu rõhutasid Leedu valitsus ja Euroopa Komisjon enda kirjalikes seisukohtades Euroopa Kohtule, nähtub direktiivi 2002/22 artikli 26 lõike 5 viimase lause sõnastusest, et liikmesriikidel on teatav hindamisruum nende kriteeriumide kehtestamisel, millele peab vastama numbrile 112 helistaja asukoha kohta pakutava sellise teabe täpsus ja usaldusväärsus, mida asjaomased ettevõtjad peavad andma hädaabikõnesid käsitlevale asutusele vastavalt selle lõike esimesele lausele.

30 Siiski tuleb märkida, et direktiivi 2002/22 põhjendusest 36 ja direktiivi 2009/136 põhjendusest 39 nähtub, et helistaja asukoha andmete kohustusliku edastamise eesmärk on parandada numbri 112 kasutajate kaitset ja turvalisust ning aidata hädaabiteenistusi nende töös.

31 Helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid peavad seega igatahes tagama, kui see on tehniliselt teostatav, helistaja asukoha kindlakstegemise nii usaldusväärselt ja täpselt, et hädaabiteenistused saaksid talle kasulikul moel abi anda.

32 Liikmesriikidele nende kriteeriumide kehtestamisel antud hindamisruum on seega piiratud just vajadusega tagada edastatava teabe kasulikkus, et helistaja asukoht oleks tegelikult võimalik kindlaks teha ja hädaabiteenistustel oleks seega võimalik abi anda.

33 Kuna selline hinnang on väga tehniline ja tihedalt seotud Leedu mobiilsidevõrgu spetsiifikaga, peab selle andma eelotsusetaotluse esitanud kohus.

34 Järelikult tuleb kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 2002/22 artikli 26 lõiget 5 tuleb tõlgendada nii, et see annab liikmesriikidele numbrile 112 helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumide kehtestamisel hindamisruumi, samas tuleb täpsustada, et nende kehtestatud kriteeriumid peavad tagama, kui see on tehniliselt teostatav, helistaja asukoha kindlakstegemise nii usaldusväärselt ja täpselt, et hädaabiteenistused saaksid talle kasulikul moel abi anda; seda peab hindama eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Neljas küsimus

35 Neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et kui vastavalt liikmesriigi õigusele piisab riigi vastutuse tekkimiseks kaudse põhjusliku seose olemasolust liikmesriigi asutuse õigusvastase tegevuse ja isikule tekkinud kahju vahel, tuleb kaudse põhjusliku seose olemasolu liidu õiguse rikkumise, mis on omistatav sellele liikmesriigile, ja isikule tekkinud kahju vahel samuti pidada piisavaks selle liikmesriigi vastutuse tekkimiseks liidu õiguse nimetatud rikkumise eest.

36 Euroopa Kohtule esitatud seisukohtades ei olnud Leedu valitsus nõus sellega, et Leedu riigi vastutuse tekkimiseks riigisisese õiguse järgi piisab kaudse põhjusliku seose olemasolust õigusvastase tegevuse ja tekkinud kahju vahel. Leedu valitsuse sõnul nähtub kohaldamisele kuuluvatest Leedu õigusnormidest, et riigi vastutuse tekkimiseks peab esinema otsene põhjuslik seos liikmesriigi asutuse õigusvastase tegevuse ja selle isiku õiguste rikkumise vahel, kellele kahju tekkis.

37 Siinkohal piisab kui märkida, et ELTL artiklis 267 ette nähtud õigusalase koostöö süsteemi raames ei tõlgenda Euroopa Kohus riigisiseseid õigusnorme, ei otsusta ega kontrolli, kas eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt neile normidele antud tõlgendus on õige (26. märtsi 2015. aasta kohtuotsus Macikowski, C-499/13, EU:C:2015:201, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Mis puudutab vastust neljandale küsimusele, siis tuleb tõepoolest märkida, et nende tingimuste hulgas, mis peavad olema täidetud selleks, et liikmesriik vastutaks isikutele liidu õiguse sellise rikkumisega tekitatud kahju eest, mis tuleb omistada sellele liikmesriigile, on see, et õiguse rikkumise ja isikutele tekitatud kahju vahel on otsene põhjuslik seos (vt selle kohta 4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, punkt 94 ja seal viidatud kohtupraktika).

39 Siiski nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et kui tegemist on liikmesriigile omistatava liidu õiguse rikkumisega, on ta kohustatud heastama tekitatud kahju tagajärjed vastutust käsitlevate riigisiseste sätete alusel, kusjuures riigisisestes õigusaktides sätestatud kahju hüvitamise tingimused ei tohi olla vähem soodsad kui need, mis puudutavad sarnaseid riigisiseseid nõudeid (võrdväärsuse põhimõte) (vt selle kohta 4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, punkt 123 ja seal viidatud kohtupraktika).

40 Eeltoodust nähtub, et juhul kui vastavalt liikmesriigi õigusele, nagu seda on tõlgendatud selle riigi kohtute praktikas, piisab riigi vastutuse tekkimiseks kaudse põhjusliku seose olemasolust selle riigi poolt riigisisese õiguse rikkumise ja tekkinud kahju vahel, tuleb võrdväärsuse põhimõttest lähtuvalt pidada kaudset põhjuslikku seost asjaomasele liikmesriigile omistatava liidu õiguse rikkumise ja isikutele tekkinud kahju vahel samuti piisavaks selle liikmesriigi vastutuse tekkimiseks asjaomase rikkumise eest.

41 Järelikult tuleb neljandale küsimusele vastata, et liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et kui vastavalt liikmesriigi õigusele piisab riigi vastutuse tekkimiseks kaudse põhjusliku seose olemasolust liikmesriigi asutuse õigusvastase tegevuse ja isikule tekkinud kahju vahel, tuleb kaudse põhjusliku seose olemasolu liidu õiguse rikkumise, mis on omistatav sellele liikmesriigile, ja isikule tekkinud kahju vahel samuti pidada piisavaks selle liikmesriigi vastutuse tekkimiseks liidu õiguse rikkumise eest.

Kohtukulud

42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/136/EÜ, artikli 26 lõiget 5 tuleb tõlgendada nii, et see paneb liikmesriikidele tehnilise teostatavuse korral kohustuse tagada, et asjaomased ettevõtjad avaldavad tasuta teabe helistaja asukoha kohta Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 tehtud hädaabikõnesid käsitlevale asutusele niipea, kui kõne jõuab sellesse asutusse, ja seda ka siis, kui kõne on tehtud ilma SIM-kaardita mobiiltelefonilt.**

2. **Direktiivi 2002/22, mida on muudetud direktiiviga 2009/136, artikli 26 lõiget 5 tuleb tõlgendada nii, et see annab liikmesriikidele Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumide kehtestamisel hindamisruumi, samas tuleb täpsustada, et nende kehtestatud kriteeriumid peavad tagama, kui see on tehniliselt teostatav, helistaja asukoha kindlakstegemise nii usaldusväärselt ja täpselt, et hädaabiteenistused saaksid talle kasulikul moel abi anda; seda peab hindama eelotsusetaotluse esitanud kohus.**

3. **Liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et kui vastavalt liikmesriigi õigusele piisab riigi vastutuse tekkimiseks kaudse põhjusliku seose olemasolust liikmesriigi asutuse õigusvastase tegevuse ja isikule tekkinud kahju vahel, tuleb kaudse põhjusliku seose olemasolu liidu õiguse rikkumise, mis on omistatav sellele liikmesriigile, ja isikule tekkinud kahju vahel samuti pidada piisavaks selle liikmesriigi vastutuse tekkimiseks liidu õiguse rikkumise eest.**

Allkirjad